

MIĘDZYNARODOWY PROJEKT PARTNERÓW SPOŁECZNYCH NA RZECZ PRZYSZŁOŚCI ZATRUDNIENIA

Transformacja cyfrowa rynku pracy

Europejska gospodarka coraz wyraźniej odczuwa skutki transformacji cyfrowej, która **na nowo definiuje** sposób funkcjonowania przedsiębiorstw i rynków pracy. Jak przygotować miękkie lądowanie dla rynku pracy w okresie transformacji? Jak zapewnić, by sztuczna inteligencja i uczenie maszynowe były rozwiązaniami technologicznymi, które pracują dla ludzi, a nie na odwrót? Jaki jest charakter umiejętności wymaganych w czwartej rewolucji przemysłowej?

Zespół EFAD

Odpowiedzi na te pytania szukają eksperci i uczestnicy projektu „Inicjowanie działań wdrażających Porozumienie Ramowe Europejskich Partnerów Społecznych w sprawie cyfryzacji” przygotowujący partnerów społecznych z Polski, Włoch, Rumunii, Litwy oraz Macedonii Płn. do procesu transformacji cyfrowej rynku pracy, którego liderem jest Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność”.

Solidarność realizuje projekty UE

Projekt finansowany ze środków własnych oraz Unii Europejskiej koncentruje się na ryzyku wyzwaniach i korzyściach dotyczących narzędzi cyfrowych w miejscu pracy. Działania eksperckie i szkoleniowe skierowane są do partnerów społecznych z 5 krajów europejskich, a głównym celem Projektu jest ułatwienie wdrożenia w tych krajach Porozumienia europejskich partnerów społecznych w sprawie cyfryzacji (EFAD) podpisanego 22 czerwca 2020 r. poprzez

dialog społeczny.

Jest to już siódme autonomiczne porozumienie europejskich partnerów społecznych, którego wdrażanie z poziomu europejskiego inicjuje Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność” za pośrednictwem środków projektowych, co stanowi niepodważalny wkład w kreowanie stosunków społecznych oraz wzmacnianie dialogu społecznego zarówno na poziomie krajowym, jak i europejskim.

Dotychczas w ramach projektu zebrano i opisano 30 przykładów dobrych praktyk z 5 krajów europejskich.

– Jak łatwo się domyślić, studia przypadków

pokazały zróżnicowanie stopnia zawansowania procesów cyfryzacji na rynkach pracy w poszczególnych państwach biorących udział w projekcie – komentuje Barbara Surdykowska z Biura Eksperskiego KK NSZZ „Solidarność”. – Niestety pokazały też, że nie wszędzie związki zawodowe są zaangażowane w te procesy – dodaje ekspertka. Zebrane praktyki będą porównane i poddane analizie oraz ocenie w Raporcie końcowym z projektu.

W ramach projektu stawiamy sobie ambitne cele, w tym stworzenie warunków do opracowania Krajowych Planów Działań przygotowujących do implementacji Porozumienia w kraju, w tym wdrożenia prawa do odłączenia poprzez niezbędne analizy istniejącego stanu prawnego i faktycznego oraz wypracowanie katalogu dobrych praktyk.

Projekt ma także na celu wzrost wiedzy partnerów społecznych na temat poprawy warunków pracy w kontekście prawa do odłączania, umiejętności korzystania z narzędzi cyfrowych oraz łączenia życia prywatnego z zawodowym poprzez

działania szkoleniowe i upowszechniające. – Cyfrowa transformacja rynku pracy wymaga podniesienia świadomości liderów związkowych w zakresie konieczności nabycia nowych umiejętności w celu zachowania miejsc pracy w przyszłości.

Fot. Konrad Wernicki

Zaplanowane działania oraz wypracowane produkty i rezultaty Projektu w postaci m.in. nowego modułu szkoleniowego, spotkań eksperckich, szkoleń oraz dokumentów strategicznych służą realizacji tego celu i będą dostępne na stronie projektu do pobrania – komentuje Karol Nosal, kierownik projektu z Biura Programów Europejskich KK NSZZ „Solidarność”.

Jeden z celów projektu – wzmocnienie prawa do odłączenia się

W chwili obecnej prawo do odłączenia (prawo do bycia off-line lub z ang. right to disconnect) jest bardzo dużym wyzwaniem. Wszyscy zauważyliśmy, że rozwój nowych technologii komunikacyjnych, w tym wszelkiego rodzaju czatów, powoduje, że pracownicy pozostają po go-

dzinach pracy dostępni dla swoich przełożonych i współpracowników. Prowadzi to niestety bardzo często do przemęczenia, wypalenia zawodowego i odbija się na dobrostanie psychicznym pracownika i jego bliskich. Prawo do odłączenia jest jednym z tematów europejskiego Porozumienia o cyfryzacji, nie udało się jednakże w tym porozumieniu ustalić wiążących rozwiązań. W tej sytuacji w czerwcu

PROJEKT KONCENTRUJE SIĘ NA WYZWANIACH, KORZYŚCIACH I RYZYKACH DOTYCZĄCYCH NARZĘDZI CYFROWYCH W MIEJSCU PRACY.

2022 r. trzy europejskie organizacje pracodawców podpisały program prac w ramach dialogu społecznego z Europejską Konfederacją Związków Zawodowych (EKZZ), który obejmował zobowiązanie do wynegocjowania prawnie wiążącego porozumienia w sprawie pracy zdalnej, które miało być wdrożone w formie dyrektywy. Niestety, po ponadrocznych

negocjacji, w listopadzie 2023 r., dwie organizacje pracodawców nie przedstawiły żadnych propozycji dotyczących tekstu porozumienia i wycofały się z negocjacji. EKZZ ubo-

a) że pracownik korzysta z urlopu wypoczynkowego,
b) do kogo z zespołu współpracowników należy się zwrócić w kwestiach pilnych,

obecnych i przyszłych trendów na rynku pracy, co jest niezbędne, aby wypracować polityki potrzebne do zapewnienia sprawiedliwej i sprzyjającej włączeniu społecznemu transformacji. Sztuczna inteligencja wkracza na rynek pracy w zawrotnym tempie i nieodwracalnie, dlatego świat pracy musi się jak najszybciej dostosować do zachodzących zmian w sposób korzystny dla siebie.

Treść Porozumienia europejskich partnerów społecznych w sprawie cyfryzacji oraz więcej informacji o samym projekcie można znaleźć na stronie projektu pod adresem:

<https://www.solidarnosc.org.pl/projekty-i-dokumenty/cyfryzacja-ryнку-pracy-projekt-efad/>.

WDRAŻANIE POROZUMIENIA INICJUJE SOLIDARNOŚĆ ZA POŚREDNICTWEM ŚRODKÓW PROJEKTOWYCH, CO STANOWI **NIEPODWAŻALNY WKŁAD** WE WZMACNIANIE DIALOGU SPOŁECZNEGO ZARÓWNO NA POZIOMIE KRAJOWYM, JAK I EUROPEJSKIM.

lewa, że pracodawcy nie byli w stanie przedstawić ścieżki prowadzącej do pomyślnego finału rozmów.

Ze względu na rozwój sytuacji EKZZ skierowała apel do Komisji Europejskiej, w którym podkreśliła konieczność wypełnienia luki legislacyjnej poprzez przedstawienie dyrektywy, która zagwarantuje prawa pracujących zdalnie, obejmujące m.in. równe traktowanie i wynagradzanie telepracowników i tych pracujących stacjonarnie, prawo do prywatności i odłączenia, ochronę przed nadmierną kontrolą oraz zaangażowanie związków zawodowych w kształtowanie i realizację pracy zdalnej.

Zanim jednakże dojdzie do prawdopodobnych działań legislacyjnych po stronie Komisji Europejskiej we wszystkich państwach biorących udział w Projekcie EFAD, winny być wypracowane plany działań określające postępowanie w tym obszarze. W Polsce partnerzy społeczni dyskutują na temat promowania takich praktyk jak:

– ustawianie autoresponderów w służbowych skrzynkach pocztowych wskazujących:

c) na godziny pracy pracownika i możliwość odpowiedzi w ramach godzin pracy,

– szkolenia kierowników/ogółu pracowników w zakresie poszanowania prawa podwładnych/współpracowników do niezakłóconego odpoczynku,
– spotkania z psychologiem/doradcą zawodowym poświęcone konieczności stosowania w życiu zawodowym i prywatnym przerw od permanentnej obecności online w mediach społecznościowych czy komunikatorach.

Projekt „Inicjowanie działań wdrażających Porozumienie Ramowe Europejskich Partnerów Społecznych w sprawie cyfryzacji” przyczynia się do pogłębiania wiedzy partnerów społecznych na temat

Studia przypadków pokazały różnicowanie stopnia zawansowania procesów cyfryzacji na rynkach pracy w poszczególnych państwach. Niestety pokazały też, że nie wszędzie związki zawodowe są zaangażowane w te procesy.

BARBARA SURDYKOWSKA

Projekt 101051759 Inicjowanie działań wdrażających Porozumienie Ramowe Europejskich Partnerów Społecznych w sprawie cyfryzacji dofinansowany ze środków Unii Europejskiej.

NSZZ
SOLIDARNOŚĆ
KOMISJA KRAJOWA

Dofinansowane przez Unię Europejską